

Η εν εκκλησία πατρότητα είναι πατρότητα αρρήτου ταπεινώσεως (Μητροπολίτης Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας Αμφιλόχιος Ράντοβιτς)

[/ Πεμπτουσία](#)



Με ποιό τρόπο παραδίδει η Εκκλησία στους ανθρώπους τέτοια πατρότητα και πώς τους παιδαγωγεί γι' αυτήν ώστε να προβάλλεται μέσ' από αυτήν ξανά η μη κατεστραμμένη από τον εγωισμό αγιότητα της ζωής και να αναγεννάται ο άνθρωπος με την πνευματική γέννηση προς την αιώνια ζωή; Περί αυτού ομιλεί όλο το είναι της και όλη η μεθοδολογία της καθώς και η θεανθρώπινη στάση της προς τον άνθρωπο και τον κόσμο. Η εν Εκκλησία πατρότητα, είτε πρόκειται για την πατρότητα του Θεού, είτε για την χαρισματική πατρότητα των Προφητών, των αποστόλων, των αγίων Πατέρων και του πνευματικού πατρός, δεν είναι πατρότητα εξουσίας τυραννίας και κατακυρίευσης των ανθρώπινων συνειδήσεων και ψυχών, αλλά πατρότητα εν οδύναις τοκετού, πατρότητα αρρήτου ταπεινώσεως και φιλανθρώπου θυσιάσεως του εαυτού μας, προς τον άλλον[3].



Αν η φυσική γέννηση δημιουργεί αδιάσπαστους δεσμούς μεταξύ του πατέρα που γεννά και του παιδιού που γεννιέται, πολύ περισσότερο ισχύει αυτό για την πνευματική γέννηση της οποίας η φυσική γέννηση είναι μόνον αμυδρό σύμβολο. Η πνευματική πατρότητα για να γίνει γνήσια πρέπει να γίνει κοινωνία όχι μόνον εν τη δόξη και εξουσία του Χριστού, αλλά κυρίως εν τω σταυρώ και τω θανάτω και εν τη φοβερά καθόδω Αυτού στον Άδη τον αλλοτριωμένο του Θεού. Μόνον ο κοινωνός του σταυρού και της δόξης του Χριστού είναι σε θέση να γίνει πνευματικός πατήρ, κοινωνός δηλαδή της πατρότητας του Θεού και έτσι ο μόνος αληθινός γεννήτωρ και αναμορφωτής και παιδαγωγός των ανθρωπίνων ψυχών. Ο Αδάμ και η Εύα καταπατώντας την εντολή έφτυσαν το σταυρό και το μυστήριό του στην επιθυμία τους να γίνουν θεοί και κύριοι του κόσμου και έτσι εξώθησαν τον κόσμο και τον άνθρωπο στην αθεία και την τυραννική αυθεντία· ο Χριστός, ο νέος Αδάμ ποιών το θέλημα του Πατρός Του ησπάσθη το Σταυρό και έγινε ο Γεννήτωρ, ο Αναγεννητής και ο Παιδαγωγός της νέας ανθρωπότητας, η οποία συνήχθη και συνάγεται στην ενότητα της γεννηθείσης και ου ποιηθείσης Ζωής και Αγάπης του Πατρός· συνέρχεται δηλαδή επί το αυτό εν τω Πατρί, διά του Υιού, τω Πνεύματι, τω Αγίω. Μιμούμενοι τον Χριστό, έκαναν το ίδιο όλοι οι προφήτες, οι Απόστολοι, οι άγιοι και οι πνευματικοί πατέρες, για τους οποίους η αυθεντία, η εξουσία, η πατρότητα, η καθοδήγηση και η διαπαιδαγώγηση των ανθρώπων δεν αποτελούν βία και τυραννία επάνω τους, αλλά σταυρώσιμη και αναστάσιμη αγάπη γι' αυτούς· αγάπη που δεν ζητά τα εαυτής και δεν υπεξαίρεται, αλλά σταυρούται διά της

σταυρώσεως και κενώσεως του Χριστού. Γι' αυτό μόνον οι όντως χριστοειδείς πνευματικοί πατέρες μπορούν να γίνουν γνήσιοι αναγεννητές και παιδαγωγοί των πνευματικών τους παιδιών.

Ένας από τους αναρίθμητους αυτούς πατέρες είναι ο Απόστολος Παύλος. Μιμούμενος τον Χριστό λόγω και έργω, λέγει, πλήρης ωδινωμένης μητρικής αγάπης: «τεκνία μου, ους πάλιν ωδίνω, άχρις ου μορφωθή Χριστός εν υμίν (Γαλ. 4,19) και προσθέτει: «εάν γαρ μυρίους παιδαγωγούς έχητε εν Χριστώ, αλλ' ου πολλούς πατέρας· εν γαρ Χριστώ Ιησού διά του Ευαγγελίου εγώ υμάς εγέννησα (Α' Κορ. 4,15). Ο Παύλος έτσι δεν γίνεται κάποιος νέος Πατήρ «επί γης»· τη γήινη πατρότητα απαγόρευσε κατηγορηματικά ο Χριστός («και πατέρα μη καλέσητε ημών επί της γης», Ματθ. 23,9). Ο απόστολος είναι η «εικών» της ουρανού πατρότητας, της μόνης και μοναδικής, ο χαρισματικός φορέας της, σε αντιδιαστολή προς τον Λόγο του Θεού, για τον οποίο ο Θεός Πατήρ είναι Πατήρ κατά φύσιν. Ενώ λοιπόν ο Χριστός κατά φύσιν αποκαλεί Πατέρα τον Θεό, ο Απόστολος και καθένας που έχει υιοθετηθεί διά του Υιού αποκαλεί Πατέρα τον Θεό κατά χάριν. Τη διαφορά αυτή υποδεικνύει ο ίδιος ο Χριστός όταν λέγει: «Αναβαίνω προς τον Πατέρα μου και Πατέρα ημών» (Ιωάν. 20,17)[4]. Ως «κληρονόμος Θεού διά Χριστού» (Γαλ. 4,7), κληρονόμος αυτής της ουράνιας πατρότητας, ως χριστοφόρος δηλαδή και υιός κατά χάριν, ο Απόστολος μας αποκαλύπτει διά του εαυτού του τον Πατέρα, ώστε και εμείς, αφού δεχθούμε στις καρδιές μας το Άγιο Πνεύμα, να κραυγάσουμε: «Αββά ο Πατήρ» (Γαλ. 4,7). Γι' αυτό και προσκαλεί τολμηρά όλους τους χριστιανούς: «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς καγώ Χριστού» (Α' Κορ. 11, 1. πρβλ. Α' Κορ. 4,15).

(συνεχίζεται)

[3] Περί του μυστηρίου της πατρότητος κατά τη διδασκαλία της Ορθοδόξου Εκκλησίας βλέπε περισσότερα εις *A percus sur la Paternité Spirituelle dans la Tradition Orthodoxe, Contacts, XIX Année, No 58, 1967 σσ. 100-145.*

[4] Κυρίλλου Ιεροσολύμων, Κατηχήσεις 7,7-16, εκδ. Βιβλιοθήκη 'Ελλήνων Πατέρων, 'Αθήναι 1969, σσ. 104-107.